

РЕШЕНИЕ

№ 41123

гр. София, 22.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 22.10.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Евгения Иванова

ЧЛЕНОВЕ: Пламен Панайотов
Елеонора Попова

при участието на секретаря Ива Лещарова, като разгледа дело номер **12813**
по описа за **2026** година докладвано от съдия Пламен Панайотов, и за да се
произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.58 от Изборния кодекс (ИК) във връзка с чл.132, ал.1 от
Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Производството по делото е образувано , след изпращане по подсъдност от ВАС на жалбата на П.
Е. Ф., срещу Решение №343-ПВР/13.10.2026 г. и Решение № 342-ПВР/13.10.2026 г. на
Централната избирателна комисия (ЦИК) изменено с Решение № 346-ПВР/14.10.2026 г. на
Централната избирателна комисия (ЦИК). В жалбата се излагат доводи за неправилност на
обжалваните решения, свързано с недопускане до гласуване на избиратели, удостоверяващи
самоличността си с шофьорска книжка или международен паспорт. Иска се отмяна на оспорените
решения и даване на задължителни указания на ЦИК за издаване на методически указания, с
които да укаже, че са валидни и допустими всички лични документи съгласно ЗБЛД.

В жалбата се съдържат доводи за незаконосъобразност на Решенията в атакуваната им част, като
постановени в нарушение на материалния закон, при допуснати съществени нарушения на
административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона. Сочи , че
разпоредбите на ЗБЛД са специални по отношение на разпоредбите на Изборния кодекс относно
начина на установяване на самоличност. В отделна молба се прави искане на основание

чл.150,ал.2 за сезиране на Конституционния съд на Република България за обявяване за противоконституционност на разпоредбата на Параграф 1,чл.8,б.в от ИК в частта „ намиращ се в деня на изборите извън Република България“. В съдебно заседание поддържа искането и сочи , че посочената разпоредба създава двойствен стандарт между българските граждани намиращи се на територията на Република България и тези извън нея.

Ответникът Централната изборителна комисия, чрез процесуалния си представител в становище от 21.10.2026г. оспорва жалбата с доводи за нейната неоснователност. По подробни съображения, развити в представени писмени бележки, се иска жалбата да бъде отхвърлена.

По делото са събрани писмени доказателства. Приложена е и административната преписка по издаване на оспорения акт.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Решение № 343 – ПВР е взето на заседание на ЦИК, т.5 от дневния ред, проведено на 13.10.2026 г., обективирано в протокол № 61. На заседанието са присъствали Председателя, и всички членовете на ЦИК, с изключение на Зам.-председателя и двама от членовете, което е отразено в протокола. Решението е взето с 8 гласа „за“ и 2 гласа „против“ от общо 10 гласували членове на ЦИК.

Решението е обявено на сайта на ЦИК на 13.10.2026 г. и е изпратено за обнародване в ДВ.

Решение № 342 – ПВР е взето на заседание на ЦИК, т.2 от дневния ред, проведено на 13.10.2026 г., обективирано в протокол № 61. На заседанието са присъствали Председателя, и всички членовете на ЦИК, с изключение на Зам.-председателя и двама от членовете, което е отразено в протокола. Решението е взето с 8 гласа „за“ и 2 гласа „против“ от общо 10 гласували членове на ЦИК.

На проведено заседание на ЦИК на 14.10.2026 г., обективирано в протокол № 62, на което са присъствали Председателя, Зам.-председателя и всички членове на ЦИК, с изключение на един член , което е отразено в протокола, е разгледан проект на решение относно изменение на Решение № 342-ПВР. С 8 гласа „за“ и 4 гласа „против“ от общо 12 гласували членове на ЦИК е

взето Решение № 346-ПВР/14.10.2026 г. на Централната изборителна комисия, с което е прието „да се публикува технически коректното приложение към Решение № 342-ПВР от 13 октомври 2026 г.“ С това решение не се променят оспорените методически указания по прилагане на Изборния кодекс за работата на секционните изборителни комисии в страната за изборите за президент и вицеидент на 25 октомври 2026 г. в оспорената част на т.2.

Жалбата срещу Решение № 343-ПВР от 13.10.2026г. и Решение № 342-ПВР/13.10.2026г. изменено с Решение № 346-ПВР/14.10.2026 г. на Централната изборителна комисия (ЦИК) е подадена на 15.10.2026 г. и е в срок.

При така установените факти, настоящия VI тричленен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл.146 от АПК, по реда на чл.168, ал.1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

С оспорването, с което се иска да бъде осигурена възможност за допускане до гласуване в страната чрез представяне на свидетелство за управление на моторно превозно средство или международен паспорт. С обжалваните решения с № № 343-ПВР/13.10.2026 г. на Централната изборителна комисия са приети Методически указания по прилагане на Изборния кодекс за секционните изборителни комисии в страната за изборите за президент и вицеидент на 25 октомври 2026 г. при гласуване със специализирани устройства за машинно гласуване , а с № 342-ПВР/13.10.2026 г. изм.с № 346-ПВР/14.10.2026 г. на Централната изборителна комисия са приети Методически указания по прилагане на Изборния кодекс за секционните изборителни комисии в страната за изборите за президент и вицеидент на 25 октомври 2026 г. при гласуване с хартиени бюлетини.

Решенията са издадени на основание чл. 57, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от ИК. Разпоредбата на чл. 57, ал.1, т.1 от ИК регламентира правомощията на ЦИК да осъществява дейностите и упражнява контрол по прилагането на кодекса и свързаните с него нормативни актове. Тази на чл. 57, ал.1, т.2 от ИК регламентира правомощията на ЦИК да осъществява методическо ръководство и упражнява контрол върху дейността на изборителните комисии. Разпоредбата на чл. 57, ал.1, т.3 от ИК регламентира правомощията на ЦИК да издава методически указания за работата на изборителните комисии по прилагане на кодекса. С оглед съдържанието на обжалваните решения и разпоредените с тях правни последици следва да се приеме, че те са постановени в хипотезата на чл.57, ал.1, т. 3 от ИК, тъй като касаят издаване на методически указания за работата на изборителните комисии по прилагане на кодекса и свързаните с него нормативни актове. Жалбата е подадена срещу подлежащи на оспорване административни актове, съгласно разпоредбата на чл. 58, ал.4, вр. чл. 57, ал.1, т. 19 ИК, пред компетентния съд, съгласно чл. 58, ал.4, вр. ал.1 ИК и в срока за обжалване по чл.58, ал.4 от ИК, от легитимирано лице, тъй като жалбоподателят в качеството му на гражданин и изборител, е изложил твърдения, поради което жалбата като

допустима следва да се разгледа по същество.

По съответствие с процесуалните правила.

При проверка на всяко от посочените в чл.146 от АПК основания, съдът приема, че оспореното решение е валидно и допустимо. Същото е прието от компетентен орган - Централната изборителна комисия. ЦИК е постановила решенията си, с което е утвърдила МЕТОДИЧЕСКИТЕ УКАЗАНИЯ НА ЦИК ПО ПРИЛАГАНЕ НА ИЗБОРНИЯ КОДЕКС ЗА С. В СТРАНАТА ЗА ИЗБОРИТЕ ЗА ПРЕЗИДЕНТ И ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА 25 ОКТОМВРИ 2026 г. В този смисъл и предвид изричната разпоредба на закона, решението е прието от компетентен орган.

Решенията са изготвени в предписаната от закона писмена форма, в изпълнение на разпоредбите и съответствие с целта на ИК, а именно да бъдат утвърдени МЕТОДИЧЕСКИТЕ УКАЗАНИЯ НА ЦИК ПО ПРИЛАГАНЕ НА ИЗБОРНИЯ КОДЕКС ЗА С. В СТРАНАТА ЗА ИЗБОРИТЕ ЗА ПРЕЗИДЕНТ И ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА 25 ОКТОМВРИ 2026 г. Решенията съдържат и мотиви за издаването си.

При постановяване на решенията са спазени процесуалните правила, регламентирани в ИК. Решенията са взети на заседание на ЦИК, на което са присъствали председателя, секретаря и всички членове на комисията, с изключение на трима, което е отразено в протокола, с което е спазено изискването на чл. 53, ал.3 ИК. Решенията са взети с 8 гласа „за“ и 2 гласа „против“. За проведеното заседание е съставен Протокол №61 от 13.10.2026 г., съгласно чл.53, ал.6 от ИК. За проведеното заседание е съставен Протокол №62 от 14.10.2026 г., съгласно чл.53, ал.6 от ИК. След приемане на решенията, същите са обявени на интернет страницата на ЦИК, както и са изпратени за обнародване в ДВ.

По съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 263, ал. 1 от Изборния кодекс изборителят удостоверява самоличността си пред председателя или пред член на секционната изборителна комисия, определен с нейно решение преди откриването на изборния ден, с лична карта или личен (зелен) паспорт - само за изборителите, които не са подменили личните си документи при условията на § 9а от преходните и заключителните разпоредби на Закона за българските лични документи. В предвидените в същата разпоредба случаи, когато личната карта или личният (зелен) паспорт са с изтекъл срок, повредени, унищожени, изгубени или откраднати или са в процес на издаване, законът допуска

гласуване при представяне на съответното удостоверение за издаване на лични документи.

Посочената разпоредба установява изрично и специално правило за удостоверяване на самоличността при упражняване на изборителното право на територията на страната. Тя не предоставя възможност на изборителя по своя преценка да избира между всички документи, които по силата на други нормативни разпоредби могат да удостоверяват самоличността му.

Неоснователно е позоваването на Закона за българските лични документи като основание за допускане до гласуване със свидетелство за управление на моторно превозно средство или с международен паспорт. Обстоятелството, че определен документ има качеството на документ за самоличност или може да удостоверява самоличността на български гражданин в предвидени от закона случаи, не означава, че той е допустим за удостоверяване на самоличността при всяка процедура, включително при упражняване на изборителното право. За изборния процес приложима е специалната разпоредба на Изборния кодекс, която определя конкретните документи, с които изборителят се допуска до гласуване.

Това законодателно разрешение е съобразено със спецификата на изборния процес и с необходимостта от еднакви правила за идентифициране на изборителите, проверка на данните им и отразяване на участието им в изборителните списъци. Установяването на самоличността е съществена гаранция за законосъобразното протичане на изборите и за предотвратяване на възможността едно лице да упражни правото си на глас повече от веднъж или да гласува от името на друго лице.

В този смисъл методическите указания на Централната изборителна комисия не въвеждат самостоятелно ограничение, което не се съдържа в закона, а разясняват приложението на чл. 263, ал. 1 от Изборния кодекс и осигуряват еднаквото му прилагане от секционните изборителни комисии. Допускането до гласуване с документи, които не са предвидени в тази разпоредба, би означавало отклонение от установения от законодателя ред.

Не може да бъде споделено и твърдението, че посоченото правило нарушава чл. 26 от Конституцията на Република България. Конституционният принцип на равенство пред закона не изключва възможността със закон да бъдат установявани общи правила за упражняването на определени права, когато тези правила преследват легитимна цел и се прилагат еднакво към всички лица в съответното правно положение. В случая изискването за представяне на определен документ за самоличност се прилага спрямо всички изборители, гласуващи в страната, при спазване на предвидените в Изборния кодекс изключения.

Правото на глас е конституционно гарантирано, но упражняването му се осъществява при спазване на установения от закона ред. Изискването за представяне на документ, изрично посочен в Изборния кодекс, не представлява само по себе си лишаване от избирателно право или неоправдано ограничаване на достъпа до гласуване. Законодателят е предвидил и специална възможност за допускане до гласуване в определени случаи, когато избирателят не разполага с редовен документ за самоличност, при представяне на съответното удостоверение по чл. 263, ал. 1 от Изборния кодекс.

Следва да се отчете и обстоятелството, че Изборният кодекс урежда отделно документите за удостоверяване на самоличността на избирателите, гласуващи извън страната. Различията в режима са изрично нормативно установени и са обусловени от особеностите на организацията на гласуването в страната и извън нея. Поради това предвидената за гласуване извън страната възможност за използване на паспорт не може да бъде пренасяна по тълкувателен път към режима за гласуване в страната.

Предвид изложеното съдът счита, че изискването избирателите да удостоверяват самоличността си при гласуване в страната с документите, посочени в чл. 263, ал. 1 от Изборния кодекс, е законосъобразно и не противоречи на чл. 26 от Конституцията на Република България. Не са налице основания за допускане на гласуване със свидетелство за управление на моторно превозно средство или с международен паспорт извън изрично предвидените в закона случаи.

Предвид горното, настоящият съдебен състав приема, че утвърдените методически указания в които се съдържа изискването избирателите да удостоверяват самоличността си при гласуване в страната с документите, посочени в чл. 263, ал. 1 от Изборния кодекс, е законосъобразно и не са налице отменителни основания по чл. 146 от АПК. С оглед на това жалбата срещу решението като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

По искането на основание чл.250 ал.2 за сезиране на Конституционния съд на Република България за обявяване за противоконституционност на разпоредбата на Параграф 1,чл.8,б.в от ИК в частта „ намиращ се в деня на изборите извън Република България“. Във връзка с така направеното искане, съдът следва да отбележи, че в действителност измененията в чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България, дават възможност на всеки един съдия да сезира Конституционния съд (КС) с искане за обявяване на противоконституционност на определени разпоредби, по искане на страна по делото, или по своя инициатива. С определение № 2 от 13.03.2024 г. по к. д. № 8/2024 г. на Конституционния съд са дадени разяснения, че за да е допустимо искане на съда по чл. 150, ал. 2 от Конституцията, то следва поставеният въпрос да е от значение за решаване на конкретното дело, и да определи приложимото право, да има за предмет установяване на противоконституционност на действаща законова уредба, приложима по

делото. За настоящия съдебен спор не са налице изброените предпоставки, според практиката на Конституционния съд.

Съдът счита , че гореизложените мотиви обосновават становището на настоящия съдебен състав , че разпоредбата на Параграф 1,чл.8,б.в от ИК в частта „ намиращ се в деня на изборите извън Република България“за липса на основание за сезиране на КС на Република България. Различията в режима са изрично нормативно установени и са обусловени от особеностите на организацията на гласуването в страната и извън нея.

При този изход на делото и предвид разпоредбата на чл.143, ал.3 АПК ответника има право на присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение. Съгласно тази разпоредба когато съдът отхвърли оспорването или прекрати производството, ответникът има право на разноски, освен ако с поведението си е дал повод за завеждане на делото, включително юрисконсултско възнаграждение, определено съгласно чл.37 от Закона за правната помощ. Т. не е поискано от процесуалния представител на ответника и съда не дължи про изнасяне.

Водим от гореизложеното и на основание чл.58, ал.4 ИК, VI тричленен състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалба на П. Е. Ф., срещу Решение № 343-ПВР/13.10.2026 г. на Централната избирателна комисия , с което са приети Методически указания по прилагане на Изборния кодекс за секционните избирателни комисии в страната за изборите за президент и вицепрезидент на 25 октомври 2026 г. при гласуване със специализирани устройства за машинно гласуване, в частта по т.5 свързана с недопускане до гласуване на избиратели, удостоверяващи самоличността си с шофьорска книжка или международен паспорт.

ОТХВЪРЛЯ жалба на П. Е. Ф., срещу Решение № 342-ПВР/13.10.2026 г. изм.с № 346-ПВР/14.10.2026 г. на Централната избирателна комисия , с което са приети Методически указания по прилагане на Изборния кодекс за секционните избирателни комисии в страната за изборите за президент и вицепрезидент на 25 октомври 2026 г. при гласуване с хартиени бюлетини , в частта по т.2 свързана с недопускане до гласуване на избиратели, удостоверяващи самоличността си с шофьорска книжка или международен паспорт.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 3-дневен срок от

датата на обявяването му – 22.10.2026 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: